

ရွှေသစ္စာ စာပေ

ဝါဝါထင်လင်း

လက်ငင်းချမ်းသာချင်တယ်ဆို

တရားအသွင်နှင့်ရသာဖြင့်စာစုများ

design by lin aung pyae 2017

ဂါရဝဆိုသည်

အဲသည့်ကာတွန်းလေးကို ကျွန်မခေါင်းထဲမှာ စွဲနေသည်။ ရေးဆွဲတဲ့ သူရဲ့ စိတ်ကူးဉာဏ်ကို သဘောကျ ချီးကျူးမိသည်။ ဆွဲတဲ့ သူကို မှတ်မထားမိလိုက်။ မည်သည့် မဂ္ဂဇင်းများမှ ပါခဲ့သည် ကိုလည်း ကျွန်မ မသိတော့။ အနည်းငယ် ကြာသွားပြီပဲ။ ကာတွန်းဆွဲထားသည် က အဖေကို သားဖြစ်သူက မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုက်ရာ အဖေဖြစ်သူမှာ မဖြေနိုင်ဘဲ စိတ်အိုက် အကြံအိုက်ဖြစ်ကာ ခေါင်းကုတ်နေသည့်ပုံ ဖြစ်သည်။ သားဖြစ်သူ မေးလိုက်သည် က -

“ဂါရဝဆိုတာ ဘာလဲ ဖေဖေ” တဲ့။

ဟုတ်ပါသည်။ သည် ခေတ်ကာလ ဂါရဝဆိုတဲ့ ဝေါဟာရလေးကို အသိနည်းနေကြပြီလား။ ကိုယ့်သားကိုယ့်သမီး၊ သူ့သားသူ့သမီး၊ လူငယ်၊ လူကြီး အရွယ်မျိုးစုံ အားနည်းနေကြပါပြီ။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးကောင်းသား၊ အမျိုးကောင်းသမီး မှန်လျှင်ဖြင့် သည် ဂါရဝဆိုသည့် ဝေါဟာရကို ဘာမှ နားမလည်စရာ၊ မသိစရာအကြောင်း မရှိပါ။ အလိုလိုသိနှင့်ပြီး အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက် လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည် ပဲ။

သို့သော် ယခုအခါ သိသိကြီးနှင့် သည် ဂါရဝဆိုသည့် ဝေါဟာရကို မသိကျိုးကျွန် ပြုနေကြသည် ပဲ ထင်သည်။

“ဘာလဲ . . . ဂါရဝ၊ ဂါရဝဆိုတာ ဘာလဲ”

သိသူ၊ ကျင့်သုံးသူတို့ အတွက် ထားတော့။ မသိသေးသူ၊ မသိချင်
ယောင်ဆောင်သူ၊ တမင်မေ့ထားသူအတွက် တန်ဖိုးထား သိမ်းဆည်း
ထားသည့် စာအုပ်များ ထဲမှ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ရွေးထုတ်လို့ ကျွန်မ ပြန်
ဖတ်မိပါသည်။ ကြာပါပြီ။ နှစ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ကျော်က ထွက်ရှိခဲ့သည့်
စာအုပ်ပါ။ စာရေးသော ဘဘဦးတိုးမြင့် (နောင်ရိုးတိုးမြင့်) ကိုယ်တိုင်
လက်မှတ်ရေးထိုးလို့ ကျွန်မ၏ ဖခင်ကြီးကို စာပေလက်ဆောင်မွန် ပေး
ခဲ့သည့် စာအုပ်ဖြစ်ပါသည်။ စာပေလောကစာအုပ်တိုက်မှ ဖြန့်ချိသည့်
စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ်ပင်။ စာအုပ်အမည်မှာ ‘မင်္ဂလာ’ ဖြစ်သည်။

ဘဘဦးတိုးမြင့်ကို ကျွန်မ မမြင်ဖူးလိုက်ပါ။ သို့သော် ဘဘမရှိတော့
သော်လည်း ဘဘ၏ စာတွေကို ပြန်ဖတ်ရင်း ကျွန်မ ဘဘကို စိတ်ညွတ်
လို့ ဂါရဝပြု မေတ္တာပို့ ဆုတောင်းနေမိပါသည်။ ဘဘရေးခဲ့သည့် မင်္ဂ
လာစာအုပ်ထဲမှာ ဂါရဝမင်္ဂလာ ဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားထားသ
ည့် စာပိုဒ် များကို ပြန်လည်ဖတ်မိရင်း မသိရှိ မဖတ်လိုက်ရသူများ အတွ
က် (အဓိက မိဘနေရာ ရောက်ရှိနေသူ အားလုံး)ရော၊ မျိုးဆက်သစ် လူ
ငယ်လူရွယ်များ အတွက်ပါ စေတနာရှေ့ထားလို့ ရေးသားလိုက်ရခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

ကာတွန်းပုံထဲကအတိုင်း ဂါရဝဆိုသည့် အဓိပ္ပာယ်ကို မသိတဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဝင် စင်စစ်ဖြစ်တဲ့ မိဘတွေ၊ အဖေအမေတွေများ ရှိနေခဲ့ကြရင်
သူတို့ (မိမိတို့) သားသမီးတွေ ရှေ့ရေး အနာဂတ်အတွက် ရင်လေးစရာ
ဖြစ်တော့မည်။

ရဟန်းသံဃာ၊ အဘိုးအဘွား၊ အဖေအမေ၊ ဆရာသမား၊ လူကြီးသူမ
ဆိုတာတွေ သိကြပါရဲ့ လား။

အချို့မိဘတွေ (ကျွန်မအပါအဝင်) သားသမီးတွေကို သူငယ်ချင်းပေါ

င်း ပေါင်းကြပါသည်။ ဒါက သူတို့ လေးတွေရဲ့ ခြေလှမ်းကို သိရှိဖို့ ၊ နားလည်ဖို့ ၊ မိဘနဲ့ သားသမီး ဆွေးနွေးတိုင်ပင်မှု ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရှိဖို့ ။

သို့သော် သားသမီးတွေက -

“ဒါ ငါ့မိဘပဲ၊ ငါ့အဖေအမေပဲ” ဆိုသည့် အသိတရားကိုတော့ ခေါင်းထဲမှာ အမြဲထည့်ထား စေချင်သည်။ ။

မိဘက သူငယ်ချင်းပေါင်း ပေါင်းလို့ မိဘအပေါ် ချစ်ကြောက်ရိုသေမှု အားနည်းလာရာမှ တဖြည်းဖြည်း အသိအမြင်လွဲကာ လေးစား အရေးထားမှု မရှိတော့ဘဲ “ငါ့အဖေ၊ ငါ့အမေကို ဂရုစိုက်စရာ မလိုဘူး၊ အားလုံး OK တယ်” ဆိုပြီး ပြောချင်သလိုပြော၊ ဆိုချင်သလိုဆို၊ နေချင်သလိုနေတဲ့ သားသမီးတွေများ ဆိုရင်တော့ ဖြင့် ရှေ့ရေး တွေးရဲစရာ မရှိ။

ဂါရဝတရားဆိုတာကို မသိကြ၊ မရှိကြရင်တော့ဖြင့် ရဟန်းသံဃာ၊ လူကြီးသူမ၊ ဆရာသမား၊ ဆွေမျိုးမောင်နှမ၊ မိတ်ဆွေသင်္ဂဟ အချင်းချင်းတွေ ဆက်ဆံရေးကျလို့ မိုက်ရိုင်းကြတော့မည်။ ဂါရဝတရား မရှိလျှင် စေတနာပါ မဲ့ကြတော့မည်။ ကြောက်စရာ ကောင်းလှပါသည်။ ။

မိဘနေရာ ရောက်နေသူများ လေးလေးနက်နက် တွေးကြည့်ကြစေချင်သည်။ ။ တွေးကြည့်ကြပါ။ ဂါရဝတရား ရှိအောင်၊ နားလည်သဘော ပေါက်အောင် လက်ရှိ မိဘနေရာ ရောက်နေသည့် မိဘတိုင်းတွင် လုံးဝ တာဝန်ရှိပါသည်။ ။

မိဘနေရာ ရောက်နေသည့် သူကမှ ဂါရဝဆိုတာကို နားမလည်ဘူး ဆိုရင်တော့ လည်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သော ဂါရဝတရားမင်္ဂလာ ဟူသည် -

“ဂါရဝေါစ၊ နိဝါတောစ၊ သန္တုဋ္ဌိစ ကတညုတာ၊ ကာလေန ဓမ္မသာဝ
နံ၊ ဧတံ မင်္ဂလာ မုတ္တမံ”

အို . . . နတ်သား၊ ရိုသေထိုက်သူကို ရိုသေခြင်း၊ မိမိကိုယ်ကို မောက်
မာသမှု မပြုဘဲ နှိမ့်ချခြင်း၊ ကိလေသာ အာရုံကာမဂုဏ်တို့ ၌ ရောင့်ရဲလွ
ယ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးက မိမိအပေါ် ပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း၊
အခါအခွင့်သင့်တိုင်း တရားနာခြင်း၊ ဤတရားငါးပါးကိုလည်း မြတ်
သော မင်္ဂလာဟူ၍ သင် မှတ်ဦးလော့။

(ဗုဒ္ဓဘာသာကောင်းတစ်ယောက် စာ-၂၆၃)

*

ဂါရဝမင်္ဂလာ

အရိုအသေပြုခြင်းသည် မင်္ဂလာမည်၏။

အရိုအသေပြုခြင်းဆိုသည် မှာ လူမျိုးအသီးသီး၊ ဘာသာအသီးသီးတို့က မိမိတို့ ယဉ်ကျေးမှု ဓလေ့ထုံးတမ်းများ နှင့်အညီ အရိုအသေပြုခြင်းဟု သတ်မှတ်ထားကြသော ကိုယ်အမူအရာ၊ နှုတ်အမူ အရာ၊ စိတ်အမူအရာများကို ကျင့်သုံးခြင်းကို ဆိုပေသည် ။ အထူးသဖြင့် ဤမင်္ဂလာတရားသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သော မြန်မာများ အတွက် ရေးသားခြင်းဖြစ်၍ မြန်မာတို့ ယဉ်ကျေးမှုအရ ကိုယ်အမူအရာဟူသော ထိုင်၍ ရှိခိုးခြင်း၊ ရပ်လျက် လက်အုပ်ချီခြင်း၊ ဦးညွှတ်ခြင်း၊ နေရာပေးခြင်း၊ ခရီးဦးကြိုပြုခြင်း၊ တစ်စုံတစ်ခု အပေးအယူပြုသောအခါ နှစ်တောင့်ထွာထက် မဝေးမနီးသော အရပ်မှ နေ၍ လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အပေးအယူပြုလုပ်ခြင်း စသည်များ ၊ နှုတ်အမူအရာအားဖြင့် သံဃာတော်များ နှင့် ပြောရာတွင် ‘အရှင်ဘုရား’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ‘တပည့်တော်’ ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ သံဃာတော် များ နှင့်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးသောဝေါဟာရများ ၊ ဆရာသမား၊ မိဘများ နှင့် ပြောသောအခါ ဆရာသမား၊ မိဘများ နှင့်ဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးသော ဝေါဟာရများ စသည့် အမူအရာများ သည် အရိုအသေပြုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည် ။

ယင်းသို့ အရိုအသေပေးရာတွင် ဟန်ဆောင်မှုမာယာ မပါ။ စိတ်စေတနာသန့်သန့်ဖြင့် အရိုအသေပြုခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည် ။ အရိုအသေပြုခြင်း

င်းဖြင့် ‘ပစာယနကုသိုလ်’ ဖြစ်စေခြင်း၊ အရိုအသေခံသူများ ၏ မေတ္တာ
ဓာတ် ရရှိနိုင်ခြင်းအကျိုး ရှိပေသည် ။ ယင်းသို့ ကုသိုလ်နှင့် မေတ္တာ
ရရှိခြင်းသည် ခုရောနှောင်ပါ ချမ်းသာစီးပွားများ ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်
၍ မင်္ဂလာမည်ပေသည် ။

အရိုအသေ ပြုမည်ဆို၍ မစူးမစမ်း၊ မဆင်မခြင် တွေ့ရာကို ဦးတင်ရှိ
ခိုးနေရန် မဟုတ်ချေ။ အရိုအသေ ပြုထိုက်သော အနန္တငါးပါးနှင့်တကွ မိ
မိထက် အသက်အားဖြင့် ကြီးသူ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးသူတို့ ကိုသာ အရိုအ
သေပြုရန် လိုအပ်ပေသည် ။ အကျဉ်းအားဖြင့် အရိုအသေပြုထိုက်သော
သူ ဟူသည် မှာ မိမိအား ကုသိုလ်တရားကို ပေးနိုင်သူ၊ အတတ်ပညာ
ပေးနိုင်သူ၊ အသိအလိမ္မာ ပေးနိုင်သူ၊ ရာထူးဂုဏ်သိမ် စည်းစိမ်ကို ပေးနိုင်
သူ၊ မိမိတွေ့ကြုံနေရသော ဆင်းရဲမှ လွတ်မြောက်နိုင်စွမ်း ရှိသူများ ဖြ
စ်ကြပေသည် ။ ဆိုင်ရာ ဆိုင်ရာ အကျိုးတရားများ ရရှိရေးအတွက် အရို
အသေ ပေးရပေမည်။

အရိုအသေပေးရာတွင် ဒူးနေရာဒူး၊ တော်နေရာတော် ဆိုသကဲ့သို့ ရှိ
ခိုးသင့်သူကို ရှိခိုး၍ လည်းကောင်း၊ ဦးညွတ်သင့်သူကို ဦးညွတ်၍ လည်း
ကောင်း အရိုအသေခံပုဂ္ဂိုလ်နှင့် လိုက်ဖက်အောင် အရိုအသေပေးတတ်
ဖို့ လိုသည် ။ တစ်လှေလုံး အကုန် ရေနံသုတ်ရမည် ဆို၍ လှေသူကြီးက
တော်ပါ သုတ်ခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရ။

ရိုသေထိုက်သူကို ရိုသေရန် မရှက်ပါနှင့်။ အရိုအသေပြုရန် ဝန်မ
လေးပါနှင့်။ ရက်ရက်ရော ရော ရဲရဲရင့်ရင့် အရိုအသေပေးပါ။ သို့ရာတွင်
လွန်ကဲ၍ မသွားပါစေနှင့်။ လွန်ကဲသွားလျှင် အမြင်မတော် ဖြစ်တတ်သ
ည် ။ ဦးသာဝတို့ ရိုသေလိုက်ပုံများက လေလည်တာတောင် ‘ခင်ဗျာ’ ထူး
သည် ဟူသော အဖြစ်မျိုး ရောက်သွားတတ်သည် ။

တို့ က အထက်လူကို မျက်နှာလို မျက်နှာရ မလုပ်တတ်ဘူး။ ကိုယ့်
ထမင်း ကိုယ်စားပြီး အလကား အောက်ကျမခံနိုင်ဘူး။ သူက အထက်
ကဖြစ်တော့လည်း ငါက ဘာမှုရမှာ လည်း ။ ငါ့ ဝတ္တရား ငါကျေပြီးတာ
ပဲ . . . စသည့် မာနစကားပြော၍ မာနစိတ် မွေးတတ်ကြသည် ။ ထိုမာန
သည် မိမိဆုံးရှုံးမှုအတွက် သက်သက်သာ ဖြစ်ချေသည် ။

ထို့ကြောင့် ရှေးပညာရှိများက လူ့အောက်ကျို့လို့ လူမပိဘူး။
ဆင်မကြောက်ရင် ဖိနပ်ဖြစ် တတ်တယ်ဟု သတိပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသ
ည် ။ မိမိအနေဖြင့် ကိုယ်ချင်းစာဖို့ လိုပေသည် ။ ကိုယ့်လက်အောက်ငယ်
သားများ အနက်မှ ကိုယ့်ကို အရိုအသေပေးသူနှင့် မပေးသူ အရည်အချ
င်းချင်း တူလျှင် ဘယ်သူ့ကို ချစ်မည်နည်း ဆိုသည် ကို တွေးသင့်၏။ အရို
အသေပေးခြင်းသည် အကြီးအကဲများ ၏ မေတ္တာစေတနာကို လွယ်လွ
ယ်နှင့် ရနိုင်သောနည်းပင် ဖြစ်သည် ။ ချီးမြှင့်နိုင်သူကို ချဉ်းကပ်မှ ချီးမြ
ှင့်ခံရမည်။ ချီးမြှင့်နိုင်သူကို ချဉ်းကပ်ရာတွင် အရိုအသေမပါဘဲ ချဉ်းကပ်
၍ မရ။ ဤနေရာတွင် အထူးသတိပြုရန် ရှိသည် မှာ အရိုအသေပြုရာတွ
င် ဟန်ဆောင်မှုမပါဘဲ တကယ်စိတ်ပါလက်ပါရှိဖို့ လည်း လိုအပ်ပေသ
ည် ။

ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေပါ

မိဘတိုင်းလိုလို မိမိတို့ တတ်နိုင်သမျှ မိမိတို့ ၏ သားသမီးများကို ပညာတတ်မြောက်စေရန် ကြိုးစားအားထုတ်ကြသည် ။ ကျန်းမာရေးနှင့် ပြည့်စုံစေရန်လည်း လုံးပန်းကြသည် ။ တိုက်နှင့်တာနှင့်၊ အိုးနှင့်အိမ်နှင့်၊ အလုပ်နှင့် အကိုင်နှင့် တင့်တောင့်တင့်တယ် ရှိရန်လည်း ကြိုးစား အားထုတ်ကြသည် ။ သို့ရာတွင် မိမိတို့ ၏ သားသမီးများ စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိရန် ကြိုးစား အားထုတ်သူများက အလွန် နည်းပါးလှပေသည် ။

ယင်းသို့ လုပ်ဆောင်ခဲ့မှု မရှိခြင်းကြောင့် လူချမ်းသာဖြစ်ကြသော သားသမီးများ ၊ လူရည် တတ် ဖြစ်ကြသော သားသမီးများ သည် မိဘနှစ်ဦး လွန်သည် နှင့် တရားရုံးသို့ ရောက်ကြလေတော့သည် ။ မဆုံးနိုင်၊ မပြီးနိုင်သော အမွေလုပွဲကြီးကို ဆင်နွှဲကြလေတော့သည် ။ ညီနှင့်အစ်ကို၊ မောင်နှင့်နှမ မျက်နှာချင်း မဆိုင်နိုင်အောင် ဖြစ်ကြလေတော့သည် ။

ပညာတတ်လျှင် ငါ့သား ငါ့သမီးများ ကောင်းစားကြလိမ့်မည်။ စီးပွားဥစ္စာ ရှိလျှင် ငါ့သား ငါ့သမီးများ ကောင်းစားကြလိမ့်မည် ဟူသော မိဘတို့ ၏ ရည်မှန်းချက်သည် တက်တက်စင် လွဲလေတော့သည် ။ သားသမီးတို့ ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို မတွေးမတော့ ပညာတတ်ရေးနှင့် ဥစ္စာပေါများ ရေးကိုသာ တွေးတောခဲ့ကြသဖြင့် မိသားစုအသိုက်အမြုံပျက်၍ ခုတ်ရာ တခြား၊ ပြတ်ရာ တခြား ဖြစ်ကြလေသည် ။ မိဘများ အ

ထူး သတိထားသင့်သည် မှာ မိမိတို့ ၏ သားသမီးများကို ပညာတတ်မြောက်ရေး၊ စီးပွားဥစ္စာ ပေါများ ရေးထက် မိသားစု စည်းလုံးညီညွတ်ရေးက ပို၍ အရေးကြီး သည် ဟူသော အချက်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ။

မိသားစု စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညီညွတ်ညွတ် ရှိလျှင် ပညာမတတ်လျှင် ရှိစေဦး။ ဥစ္စာမရှိလျှင် ရှိစေဦး။ အနည်းဆုံး ရပ်ထဲရွာထဲ အကြီးအကဲတော့ ဖြစ်နိုင်သည်။ ။ ဥစ္စာပညာပြည့်စုံလျှင်မူ အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာ ရှိချေအံ့နည်း။ မိဘက အကြောင်းမသင့်၍ မိသားစု စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို မဖန်တီးခဲ့လျှင် ရှိစေ၊ ကျိုးကြောင်း မြော်မြင် ဆင်ခြင်တတ်သော သားလိမ္မာ၊ သမီးလိမ္မာများက မိမိတို့ ၏ စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို တည်ဆောက်သင့်ပေသည်။ ။ မိဘမရှိလျှင် သားသမီးတွေ ဝါးအစည်းပြေသလို မဖြစ်အောင် စည်းရုံးသင့်ကြသည်။ ။ လူညီနောင် ကျားရှောင်သည်။ ။ အရေးကြီးတော့ သွေးနီးသည်။ ။ လက်သည်းဆိတ်တော့ လက်ထိပ်နာသည် ဟူသော စကားများ သည် မိသားစု၏ အနှစ်သာရများ ပင် ဖြစ်ပေသည်။ ။

နီးတစ်ကျက်ကျက်၊ ဝေးတစ်သက်သက် ဟူသည် မှာ မလိမ္မာသော မိသားစုတို့ အတွက်သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ။ လိမ္မာသော မိသားစုတို့ မှာ နီးလျှင်လည်း တစ်သက်သက်၊ ဝေးလျှင်လည်း တစ်သက်သက်သာ ဖြစ်ပေမည်။ မိသားစု စည်းလုံးညီညွတ်ရေးအတွက် အဓိက လိုအပ်သောအချက်မှာ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေမှုပင် ဖြစ်သည်။ ။ ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေမှုမရှိသော မိသားစုသည် စည်းလုံးညီညွတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ရိုသေမှုမပါသော အချစ်သည် တာရှည်ခံသော ထုံးစံမရှိ။ အချစ်တာရှည်ရန် ရိုသေမှုရှိဖို့ လိုသည်။ ။

‘ကြီးသူကို ရိုသေ၊ ရွယ်တူကို လေးစား၊ ငယ်သူကို သနား’ ဟူသော ဆုံးမစကားသည် လူတိုင်း သိရှိကြပြီးဖြစ်သော စကားဟောင်း၊ စကားအိုကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ။ ဤစကား မကြားဖူးသူ မရှိသလောက်ပင်။ သို့ရာတွင် ရိုးသားလှသော စကားအို၊ စကားဟောင်းကြီးမျှသာတကား ဟူ၍ မထေမဲ့မြင် မပြုသင့်။ ညီနှင့် အစ်ကို၊ မောင်နှင့်နှမ မိသားစုအချင်းချင်း ချစ်ကြရာတွင် ထိုအချစ်များ မပျက်စီးဘဲ အခွန်ရှည်ကြာ တည်တံ့ရန် ဤစကားထက် ပို၍ တန်ဖိုးရှိသော စကား မရှိတော့ပေ။ ကြီးသူကို ရိုသေ၊ ရွယ်တူကို လေးစား၊ ငယ်သူကို သနား ဟူသော နှပျိုလှသော စကားအိုကြီး၊ သစ်လွင်လှသော စကားဟောင်းကြီးသည် မိသားစု စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၏ မီးရှူးတန်ဆောင်ပင် ဖြစ်သည်။ ။

ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေမှုမရှိသော မိသားစုသည် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းနှင့် ပြိုကွဲတော့သည် သာတည်း။ မိသားစု ပြိုကွဲလျှင် နွားကွဲတော့ ကျားဆွဲ ဆိုသကဲ့သို့ မိသားစု တစ်မြို့လုံး လူ့အောက်သူ့အောက် မရောက်သင့်ဘဲ ရောက်ကြရတော့သည်။ ။

ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေမှုသည် ဤလောက်ပင် အရေးကြီးပေသည်

။

ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေမှုကို တည်ဆောက်ရန် အရေးအကြီးဆုံးသူများ သည် အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးတို့ ပေတည်း။ အစ်ကိုကြီးတော့ အဖအရာ၊ အစ်မကြီးတော့ အမိအရာ ဆိုသကဲ့သို့ အစ်ကိုကြီး၊ အစ်မကြီးများက မိခင်၊ ဖခင်စိတ် မွေးနိုင်လျှင် ညီငယ်၊ ညီမငယ်များက သားသမီးစိတ် မွေးလာကြလိမ့်မည်။ လူကြီးက လူကြီးဝီသမှ လူငယ်က ရိုသေပေလိမ့်မည်။ လူကြီးက လူကြီးလုပ် မလုပ်၊ လူကြီးပြောမပြော၊ လူကြီးကြံမကြံလျှင် ငယ်သူများက ဘယ်နည်းနဲ့ မှ ရိုသေကြမည်မဟုတ်။ ငါ

လူကြီး၊ ခွက်ကြီးနဲ့ စားမယ်ဆိုသော လူကြီးမျိုးကို ဘယ်လိုငယ်သားမျိုး ကမျှ ချစ်ကြခင်ကြမည် မဟုတ်။

၁။ လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ ၌ ထကြွလုံ့လ ဝီရိယရှိခြင်း ဦးဆောင်၍ အပင်ပန်းခံခြင်း။

၂။ သူများ တကာ နှိုးဆော်တိုက်တွန်း သတိပေးမှုမပြုဘဲ နိုးကြားမှုရှိခြင်း။

၃။ ငယ်သူတို့ အား သနားညှာတာတတ်ခြင်း၊ ကြင်နာမှု ရှိခြင်း။

၄။ ငယ်သူတို့ ၏ အပြစ်ကို သည်းခံခွင့်လွှတ်နိုင်စွမ်း ရှိခြင်း။

၅။ ရရှိလာသော လာဘ်လာဘအကျိုးစီးပွားကို လက်ဝါးကြီးအုပ်မထားဘဲ မျှမျှတတ ခွဲခြားဝေဖန်၍ ပေးခြင်း။

၆။ ကြောင်းကျိုးမြော်မြင်၍ ရှေ့နောက်ဆင်ခြင်တတ်ခြင်း။

ဟူသော နာယကဂုဏ် ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော လူကြီးမျိုးကို မိမိတို့ မိသားစုသာမဟုတ်၊ လူသားအားလုံးကပင် ရိုသေကြပေလိမ့်မည်။ ငယ်သူများ ၏ အရိုအသေမခံကြရသော အကြီးအကဲ များ သည် ငယ်သူများကို မရိုသေကြကောင်းလားဟု အပြစ်မတင်နှင့်။ ငါကကော ရိုသေချင်စရာကောင်းရဲ့ လားဟု မိမိကိုယ်ကို စိစစ်သင့်ပေသည် ။ မိမိကိုယ်တိုင်ကလည်း ရိုသေချင်စရာ ကောင်းမှ ရိုသေချင်သည် မဟုတ်ပါလား။ ထိုနည်းအတူ ငယ်သားများကလည်း မိမိကဲ့သို့ပင် ရိုသေချင်စရာ ကောင်းသူကိုမှ ရိုသေကြလိမ့်မည်ဆိုတာကို သိထားသင့်ပေသည် ။ ထို့ကြောင့် မိမိကိုယ်ကို ပထမ စိစစ်ရန် လိုအပ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည် ။ ချွတ်ယွင်းချက်ကို တွေ့အောင်ရှာ၍ ပြုပြင်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ အမှားကို ဇွတ်စွဲလမ်း၍ မနေရ။ ဘယ်လိုပင် စိစစ်သော်လည်း မိမိချွတ်ယွင်းချက်ကို မတွေ့မမြင်ဘဲ ရှိနေ

လျှင် စိစစ်မှု မပြည့်စုံ၍ ပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ရိုသေလောက်သော ဂုဏ်ရှိပါလျက် မရိုသေတတ်သော ငယ်သားများ လည်း ရှိတတ်ပါသည်။ သို့သော် အနည်းအကျဉ်းသာ ဖြစ်ပေသည်။ များ သောအားဖြင့်မူ လူကြီးလုပ်သူများက လူကြီးလို မကြံ၊ လူကြီးလို မပြော၊ လူကြီးလို မလုပ်၊ လူကြီး မဝီသသောကြောင့် အရိုအသေ ပျက်စီးနေကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ လူကြီးဆိုသည် မှာ ငယ်သားနှင့် စကားပြောရာတွင် မထိတထိ ငေါ့တော့တော့ မပြောသင့်။ ခနိုးခနဲ မပြောသင့်။ လူရှေ့သူရှေ့ အရှက်တကွဲ အကျိုးနည်းဖြစ်အောင် မပြောသင့်။ တစ်ဖက်သား၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို လေးစားရသည်။ အမွှမ်းတင်ပေးရသည်။

လူကြီးတို့ ကျင့်သုံးရမည့် အရည်အချင်းများ နှင့် ပြည့်စုံလျှင် မရိုသေဘဲ နေကြမည် မဟုတ်ချေ။ မိသားစု ချမ်းသာကြီးပွားရန် စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့ လိုသည်။ စည်းလုံးညီညွတ်ရန် ကြီးစဉ်ငယ်လိုက် ရိုသေဖို့ လိုသည်။ အချစ်ကို ခိုင်မြဲအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်သော အရာသည် ရိုသေမှုပင်ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် အချစ်တာရှည်အောင် အရိုအသေနှင့် ထိန်းပါ။